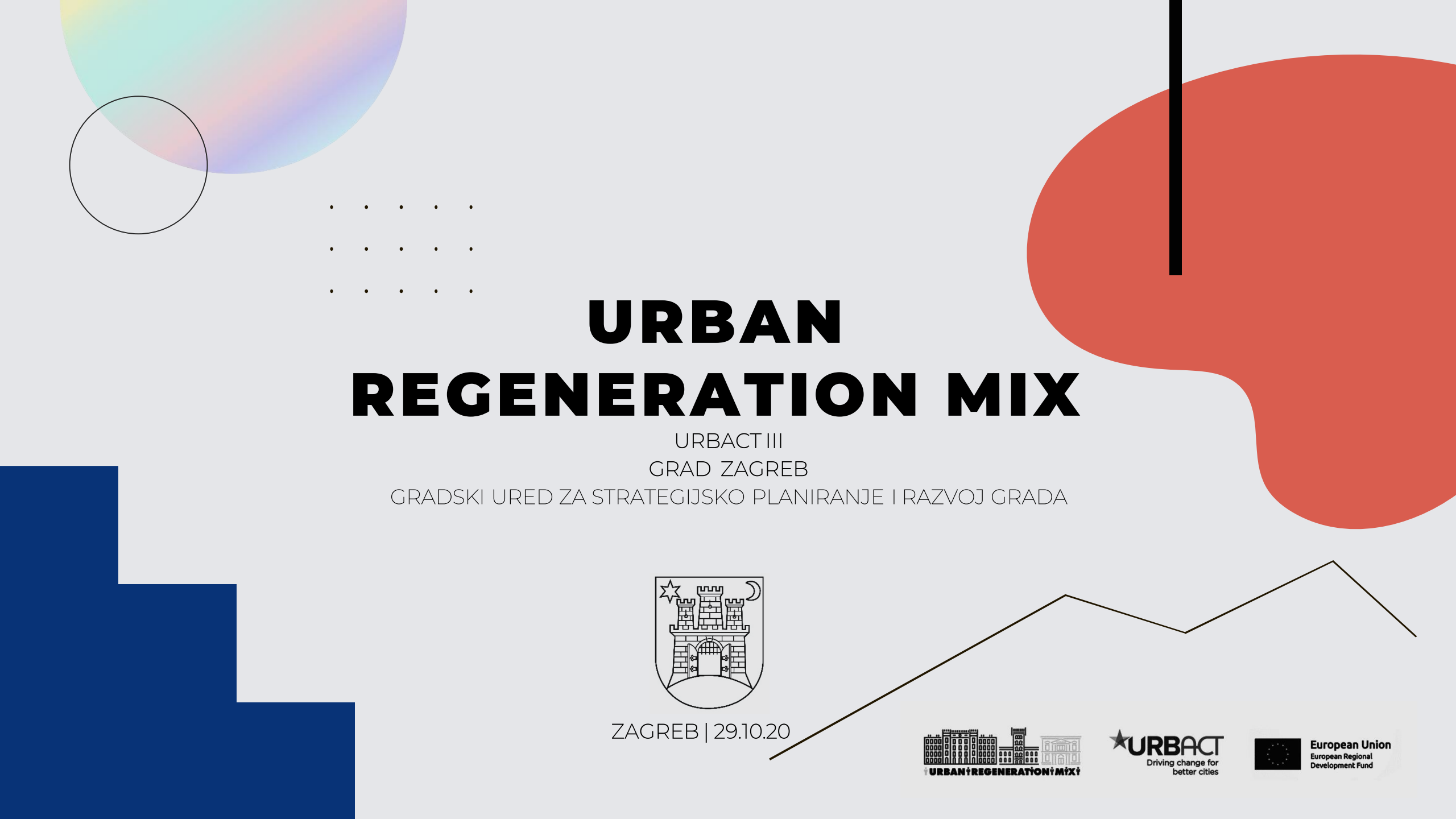

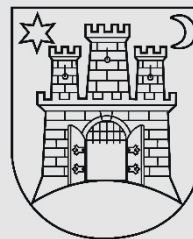

URBAN REGENERATION MIX

URBACT III

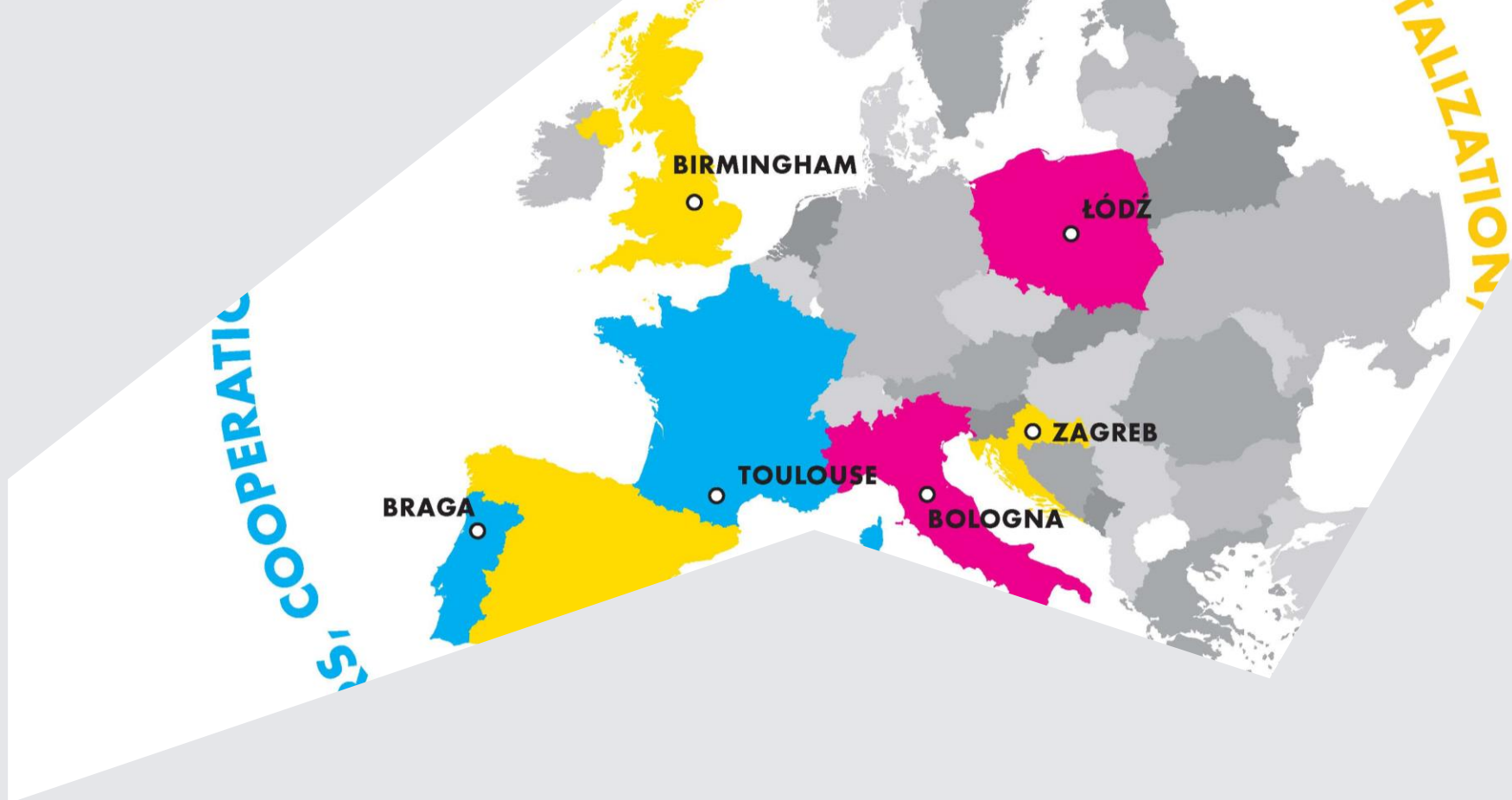
GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

ZAGREB | 29.10.20

URBAN REMIX

Cilj projekta je izrada univerzalnog seta alata na europskoj razini kojeg bi europski gradovi koristili za poboljšanje socijalnog presjeka u procesu urbane regeneracije, odnosno transformacije brownfield područja kroz aktivno involviranje, participaciju građana. Sa ukupnim trajanjem od dvije godine te iznosom financiranja 599.956,93€ odnosno za Zagreb 54.455,20€ u sklopu projekta su definirane metode, kompetencije i načini kako uključiti građane i povećati njihovo sudjelovanje u procesu urbane regeneracije, a u fokusu rada mreže bilo je istraživanje, prepoznavanje i primjena ključnih uspješnih čimbenika koji regeneriraju život građana u povijesnim područjima, ali i dovode građane natrag na regeneracijska područja. Sve navedeno izrađeno je u skladu s Razvojnou strategijom Grada Zagreba.

GRAD LODZ

Primjer dobre prakse u ovom je slučaj primjer Grada Lodza, koji se posljednj ih godina bavio uspješnom regeneracijom područja starih tvornica i naselja nastalih razvojem industrijske revolucije, a koji su obnovljeni u fazama te im je, osim novog izgleda, bila pridodana i nova namjena gdje su, nerijetko, neki dijelovi postali nova žarišta kulture i akademskog obrazovanja.

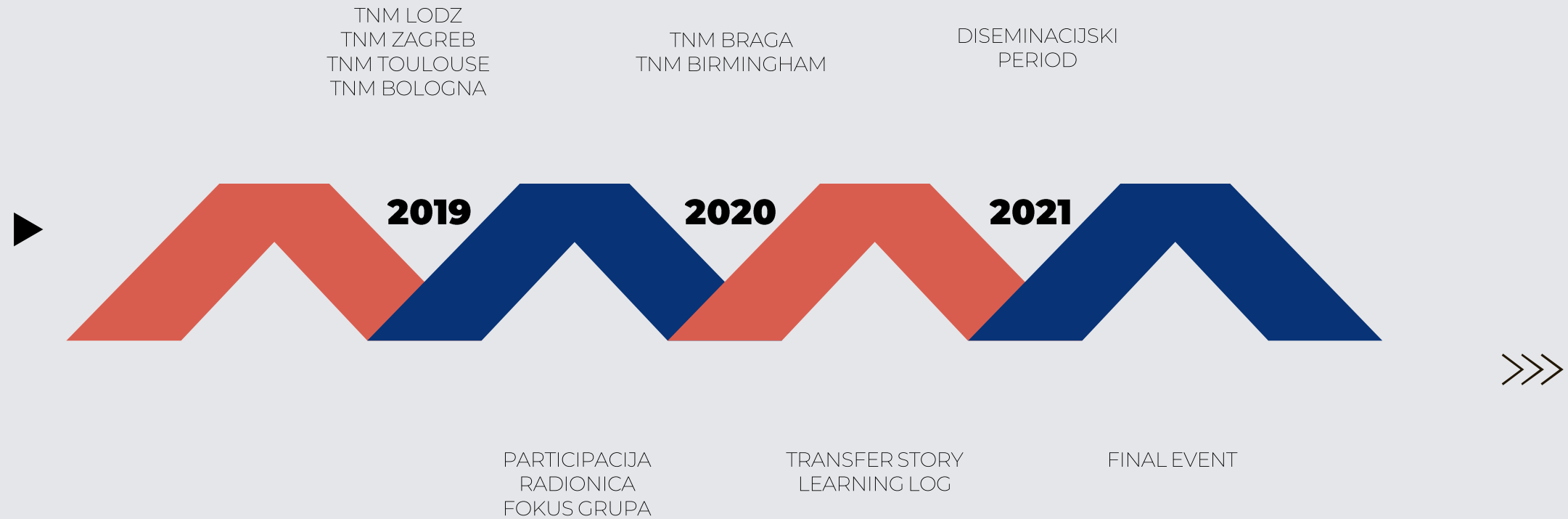
URBACT LOKALNA GRUPA

Svaki gradski partner u URBACT mreži dužan je uspostaviti URBACT lokalnu skupinu (ULG) koja okuplja sve relevantne dionike koji imaju udjela u političkom izazovu s kojim se grad suočava (npr. Nezaposlenost mladih, obnova siromašnog susjedstva, energetska učinkovitost u kućište itd.). ULG Grada Zagreba za projekt Urban Remix sastoji se od zaposlenika različitih ureda Grada Zagreba, članova udruga, umjetničkih organizacija, slobodnih umjetnika i antropologa koji bi zajedničkim djelovanjem trebali utvrditi i mogućnosti formiranja javnog prostora na prostoru novog bloka Badel.

Glavni cilj ULG-a je predstaviti različite interese i različite perspektive kako bi se oblikovali problemi i dogovorili prioritete politike, te osmisliti konkretna rješenja kako bi se ti problemi riješili na najučinkovitiji način. Unutar URBACT mreže očekuje se da ULG partnera koproduciraju gradske strategije, ugrađujući znanje, iskustvo i pouke izvučene iz razmjene koja se odvija tijekom transnacionalnih seminara mreže.

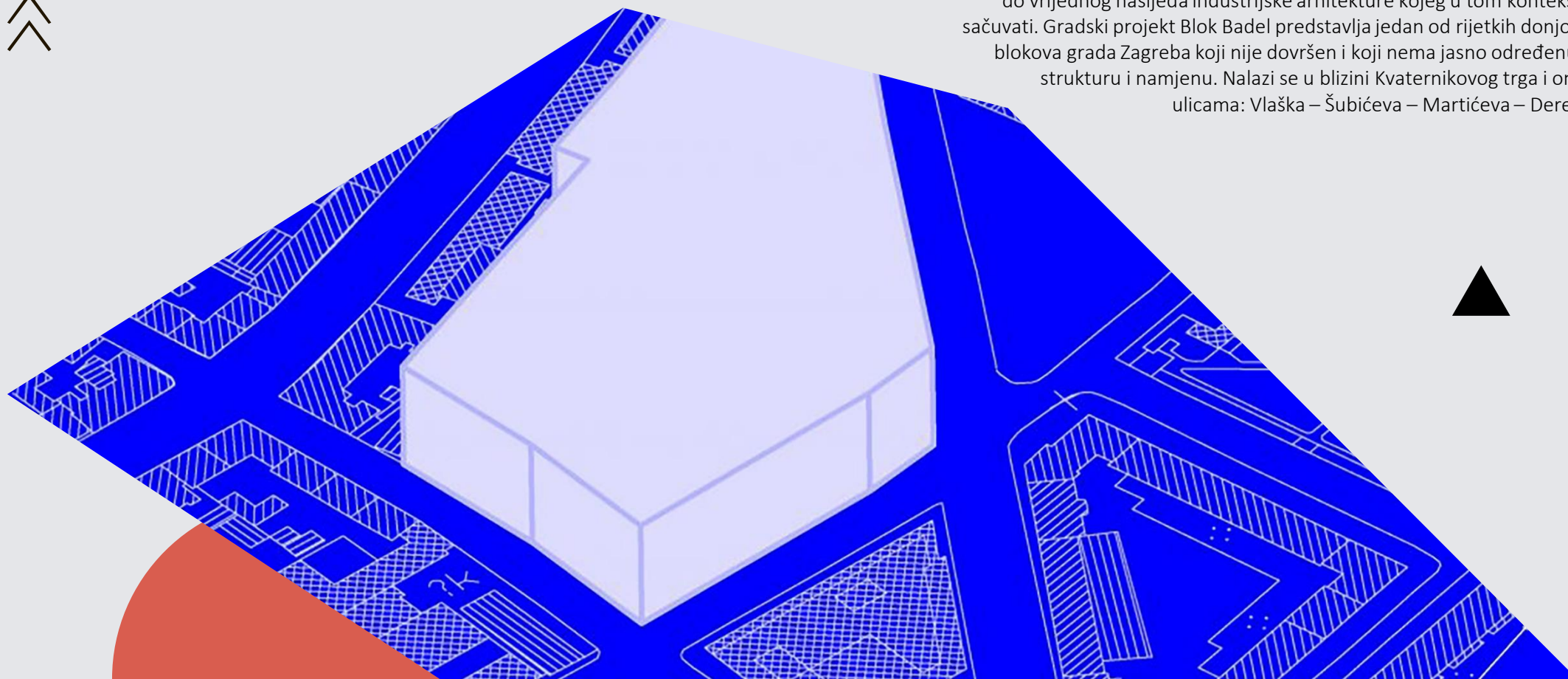

TIJEK PROJEKTA

BLOK BADEL

Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, u sklopu projekta Urban Regeneration Mix analizira različite lokacije brownfielda, koji zauzimaju velike površine u užem i širem centru grada, a kojima je potrebno strateškim projektima naći adekvatnu namjenu koja će uvelike imati za cilj poboljšanje kvalitete života stanovnika grada. Blok Badel prostor je koji je tijekom stotinjak godina prošao razne faze, od tvornice alkoholnih pića koja je osnovana 1917. godine, a godinu dana kasnije tvornica špirita i tvornica kvasca, do vrijednog nasljeđa industrijske arhitekture kojeg u tom kontekstu treba sačuvati. Gradski projekt Blok Badel predstavlja jedan od rijetkih donjogradskih blokova grada Zagreba koji nije dovršen i koji nema jasno određenu urbanu strukturu i namjenu. Nalazi se u blizini Kvaternikovog trga i omeđen je ulicama: Vlaška – Šubićeva – Martićeva – Derenčinova.

URBAN REMIX X BLOK BADEL

Urban Regeneration Mix kao svoj zadatak proveo je participaciju građana na prostoru kojeg je određena jedinica lokalne samouprave sama odredila. Tako je Grad Zagreb kroz radionice, anketiranje i participaciju građana tijekom Protekle godine došao do kvalitetnih prijedloga koji su sastavni dio javnog-društvenog sadržaja koji prijedlogom Odluke iznosi 10.000-15.000 m², a što je otprilike 10-15% ukupne brutto površine bloka Badel temeljeno na prihvaćenim urbanim pravilima.

PARTICIPACIJA

Svrha sociološke analize u okviru projekta *Urban Regeneration Mix* (program URBACT III) jest prijedlog temeljnih odrednica revitalizacije Bloka Badel (Vlaška-Šubićeva-Martićeva-Derenčinova) usmjerene na podizanje kvalitete života lokalne zajednice i mladih, uz istodobno sagledavanje potencijala aktiviranja Bloka Badel na lokalnoj, kvartovskoj i na široj, gradskoj razni, te provedba participacije lokalne zajednice i mladih. Cilj sociološke analize i participativnih aktivnosti bio je definiranje smjernica za javne i društvene sadržaje u Bloku Badel. Korištene su različite metode za prikupljanje relevantnih informacija o kvaliteti života, dostupnosti javnih i društvenih sadržaja i problemima svakodnevnog života u kvartu od strane stanovnika, udruga i mjesnih odbora te gradske četvrti Donji grad, uz uključivanje drugih građana, prvenstveno mladih (studenata i mladih stručnjaka) kao sadašnjih i potencijalnih korisnika prostora te stjecanje šire slike o potrebama građana i revitalizacijskim potencijalima Bloka Badel za grad u cjelini.

PROCES PARTICIPACIJE

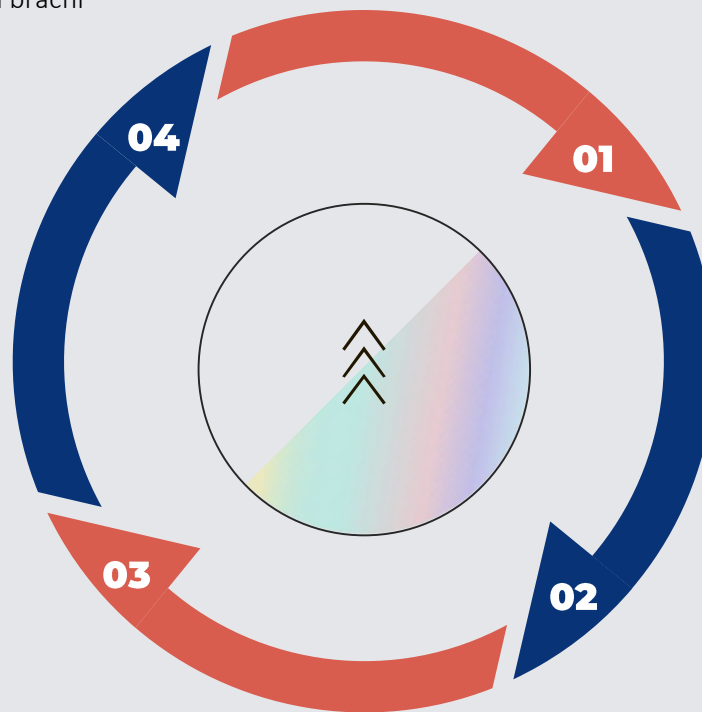
U navedenim aktivnostima izravno je sudjelovalo preko 40 građana, od čega ukupno 31 mlada osoba na radionici i fokus grupi (najveći dio činili su studenti diplomskog studija i to s Akademije dramske umjetnosti, Arhitektonskog, Agronomskog i Filozofskog fakulteta te Studija dizajna pri Arhitektonskom fakultetu; a manji dio su činili studenti poslijediplomskih studija iz navedenih područja i mladi stručnjaci koji su nedavno diplomirali na navedenim fakultetima) te 11 stanovnika koji su sudjelovali kroz intervjue (sugovornici su birani tako da predstavljaju različite dobne skupine – mladi, srednja dob, stariji; da imaju različit obiteljski i bračni status – samci, obitelji, roditelji male djece; te obrazovni i ekonomski status – nezaposleni, studenti, zaposleni i umirovljenici).

04

Predstavljanje rezultata.

03

Radionica

01

FOKUS GRUPA

02

Provedeni intervjui sa stanovnicima.

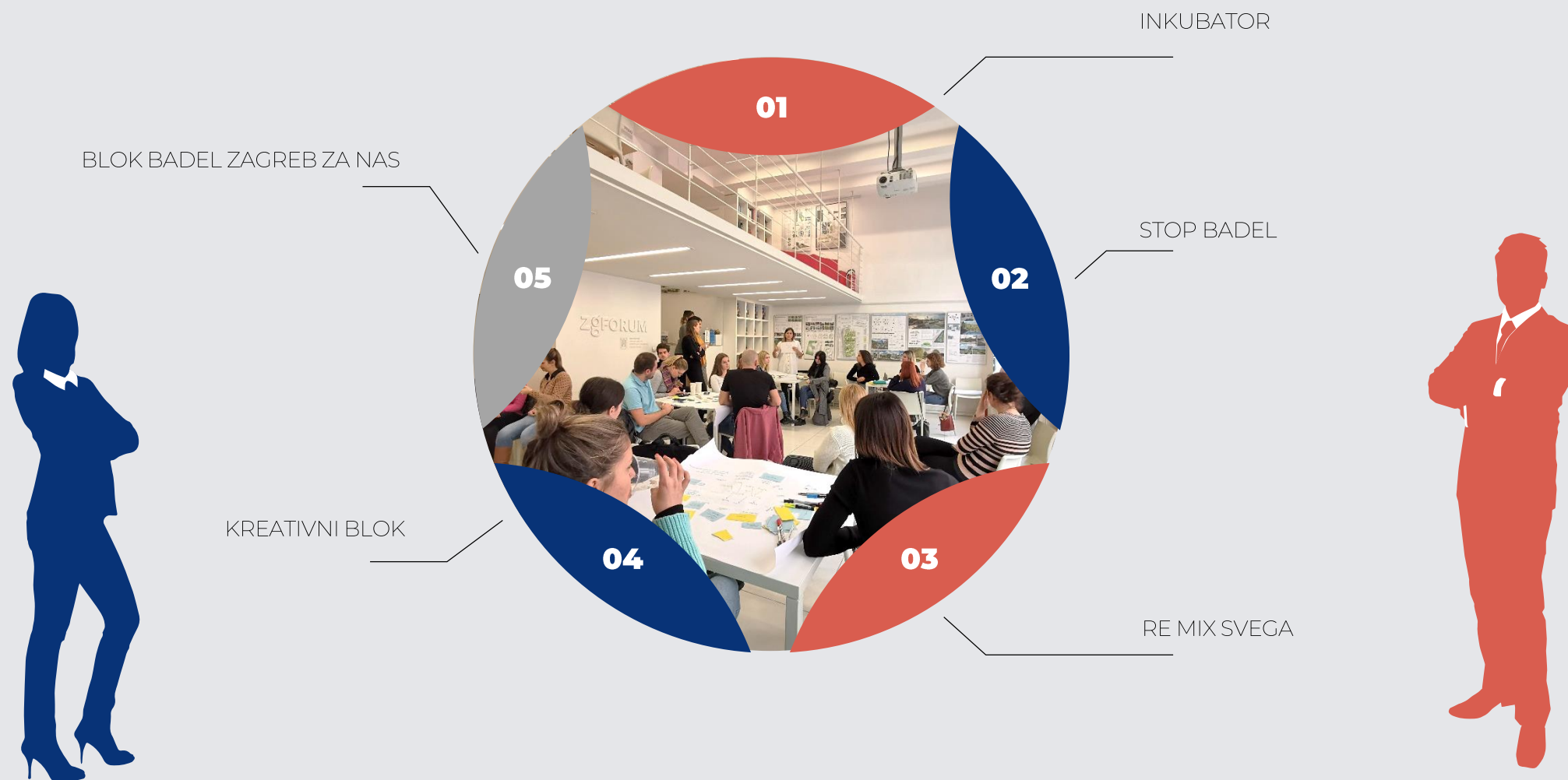

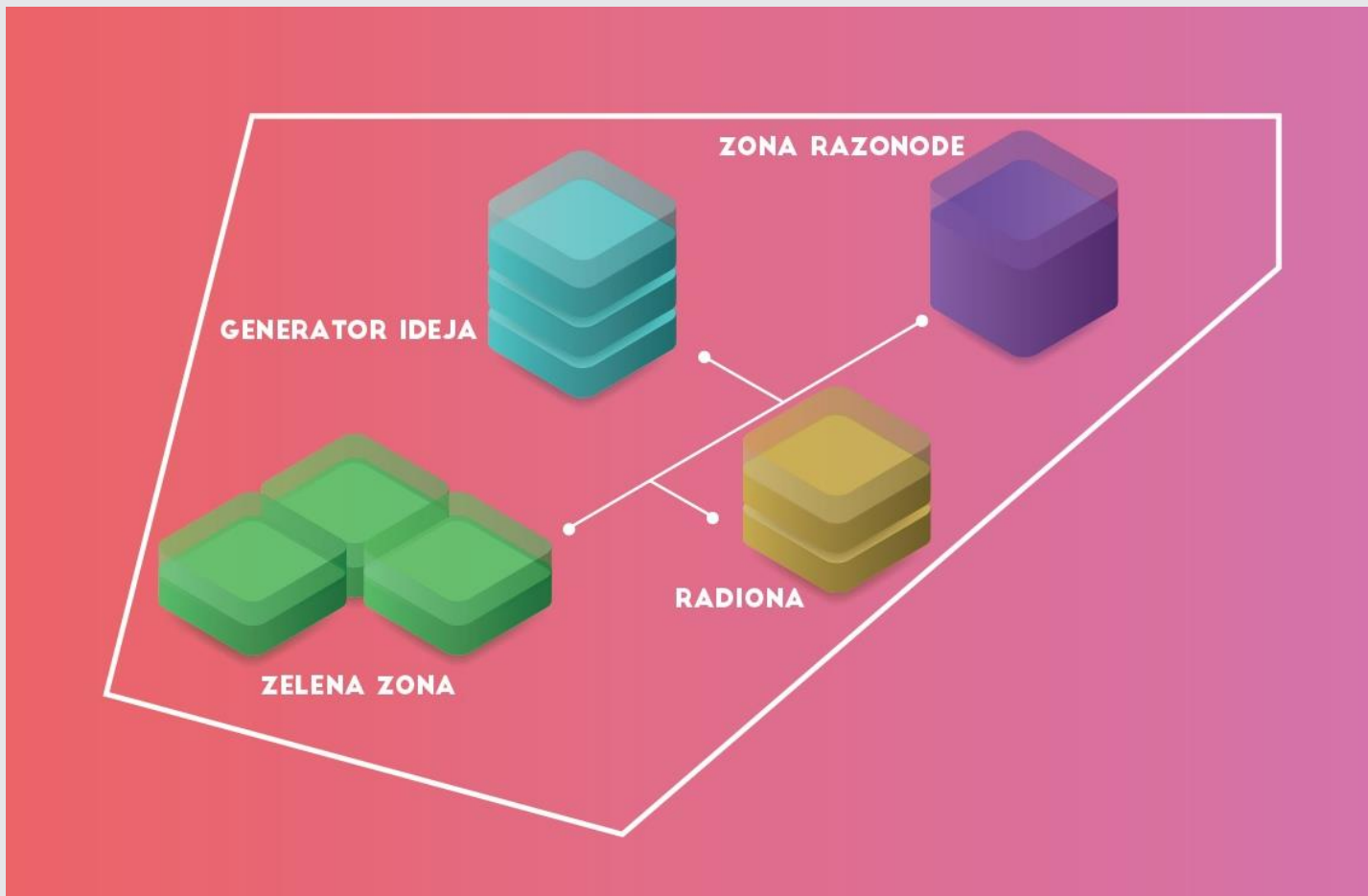
REZULTATI PARTICIPACIJE

Na interdisciplinarnoj radionici sudjelovalo je 22 mladih ljudi koji su u grupama od 4 ili 5 radili na svojim vizijama grada, kvarta i samog Bloka Badel te javnih i društvenih sadržaja i njihovih korisnika. Sudionici radionice bili su zamoljeni da na kraju procesa usporede svoja rješenja s prvonagrađenim radom na provedenom javnom arhitektonsko-urbanističkom natječaju. Svim sudionicima radionice bili su, nakon izrade vizije na početku radionice, u njenom drugom dijelu dostupni različiti materijali o Bloku Badel, gradskom projektu, prostorni podaci o GČ Donji grad i drugi relevantni podaci. Grupe su radile neovisno, pa je zanimljivo kako su došli do istih elemenata vizije razvoja Zagreba i prijedloga revitalizacije Bloka Badel – istaknuli su principe suradnje, razmjene, održivosti i solidarnosti te inkluzivnosti. Blok Badel prikazan je kao: “inkubator”; “stop Badel” (stanica) kao “dnevni boravak kvarta”; “re-mix svega” iza aktivaciju kvarta, bloka i industrije; “kreativni blok” i “Blok Badel – Zagreb za nas”

RADIONICA

Osnovne konceptualne odrednice Bloka Badel kao inkubatora su: suradnja (etničkih skupina, interdisciplinarna suradnja i suradnja između različitih dobni skupina), razmjena (iskustva, vještina i znanja) i komunikacija (kao jačanje zajednice tj. *community building*). Blok Badel Inkubator je zamišljen kao generator ideja, dom umjetnika, radiona u kojoj se u slobodnoj zoni izrađuju različiti upotrebnih predmeti i razmjenjuje znanje i vještine, vanjski prostor koji je slobodna i zelena zona koja povezuje sve u cjelinu istodobno otvarajući blok i pozivajući sve na druženje, učenje i zabavu.

• • • • •
• • • • •
• • • • •

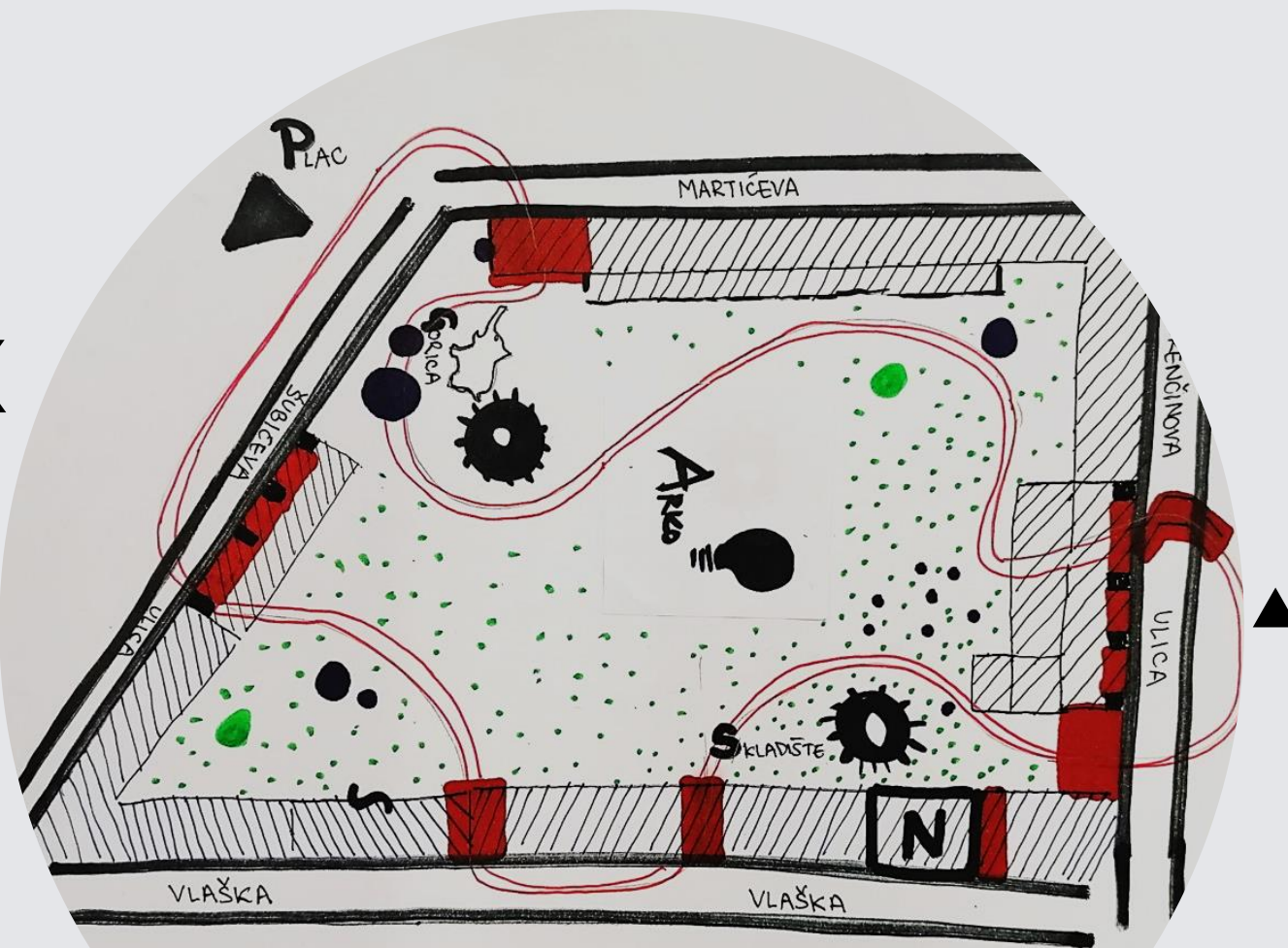
INKUBATOR

STOP BADEL

Stop Badel tj. “dnevni boravak kvarta” predstavlja “mjesto zadržavanja koje potiče međugeneracijsku solidarnost”, predlaže se “aktivacija bloka cirkuliranjem ljudi” i “radijalna disperzija” sadržaja, pri čemu postoje “fiksne točke” (dvorana za izvedbene umjetnosti i nezavisnu kulturnu scenu; urbani staklenik koji poziva na druženje i edukaciju), “prostori fluidnog sadržaja” (radionički prostor, prostor za učenje i prostor za izlaganje) te “otvorene prostorne strukture” (urbana oprema, sprave, rampe, vodene površine).

RE-MIX SVEGA

Treća grupa “Re-mix svega” u Bloku Badel vidi kroz aktiviranje industrije, zagrebačkog bloka, ali i party i subkulturnu scenu. Korisnici prostora su prvenstveno stanovnici kvarta, ali i svi mladi, poduzetnici, obrtnici, umjetnici, subkulture i drugi. Blok Badel postaje aktivator (poduzetnički hub), mjesto razmjene, suradnje i učenja, sporta i rekreacije te “kapitala” koji je prepoznat kroz javno-privatno partnerstvo kao pokretačka snaga revitalizacije, ali uvijek usmjeren na zajednicu, uključivost i mlade.

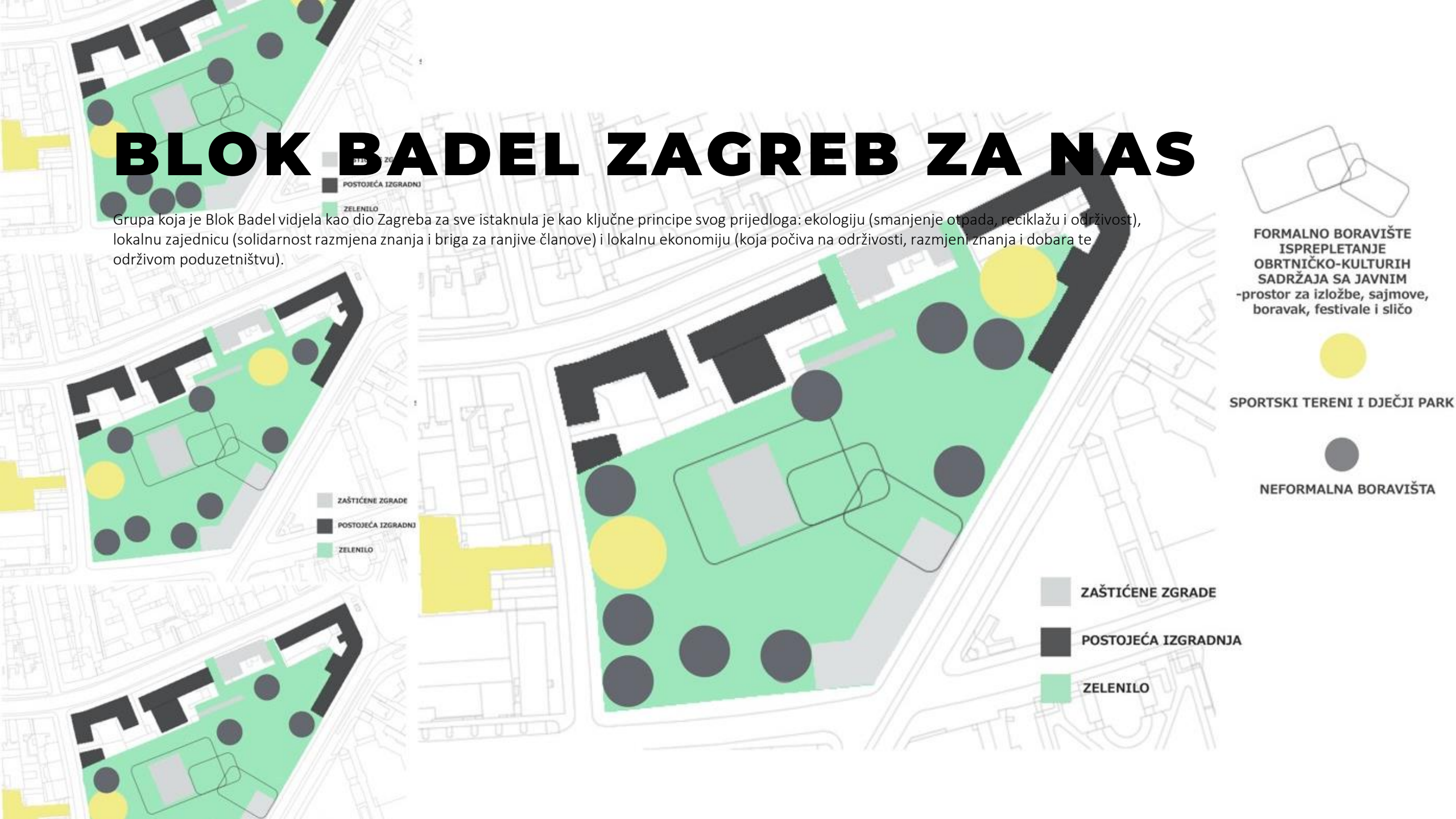
KREATIVNI BLOK

“Kreativni blok” također smješta kulturu i umjetnosti i mlade (studentski dom) u središte te kreira zelenu oazu u središtu bloka koja sadrži niz multifunkcionalnih paviljona i prostora koji se nadovezuju na fiksnu zgradu u kojoj je hub i druge u kojima je stanovanje, naravno uz obavezne zelene krovove.

BLOK BADEL ZAGREB ZA NAS

Grupa koja je Blok Badel vidjela kao dio Zagreba za sve istaknula je kao ključne principe svog prijedloga: ekologiju (smanjenje otpada, reciklažu i održivost), lokalnu zajednicu (solidarnost razmjena znanja i briga za ranjive članove) i lokalnu ekonomiju (koja počiva na održivosti, razmjeni znanja i dobara te održivom poduzetništvu).

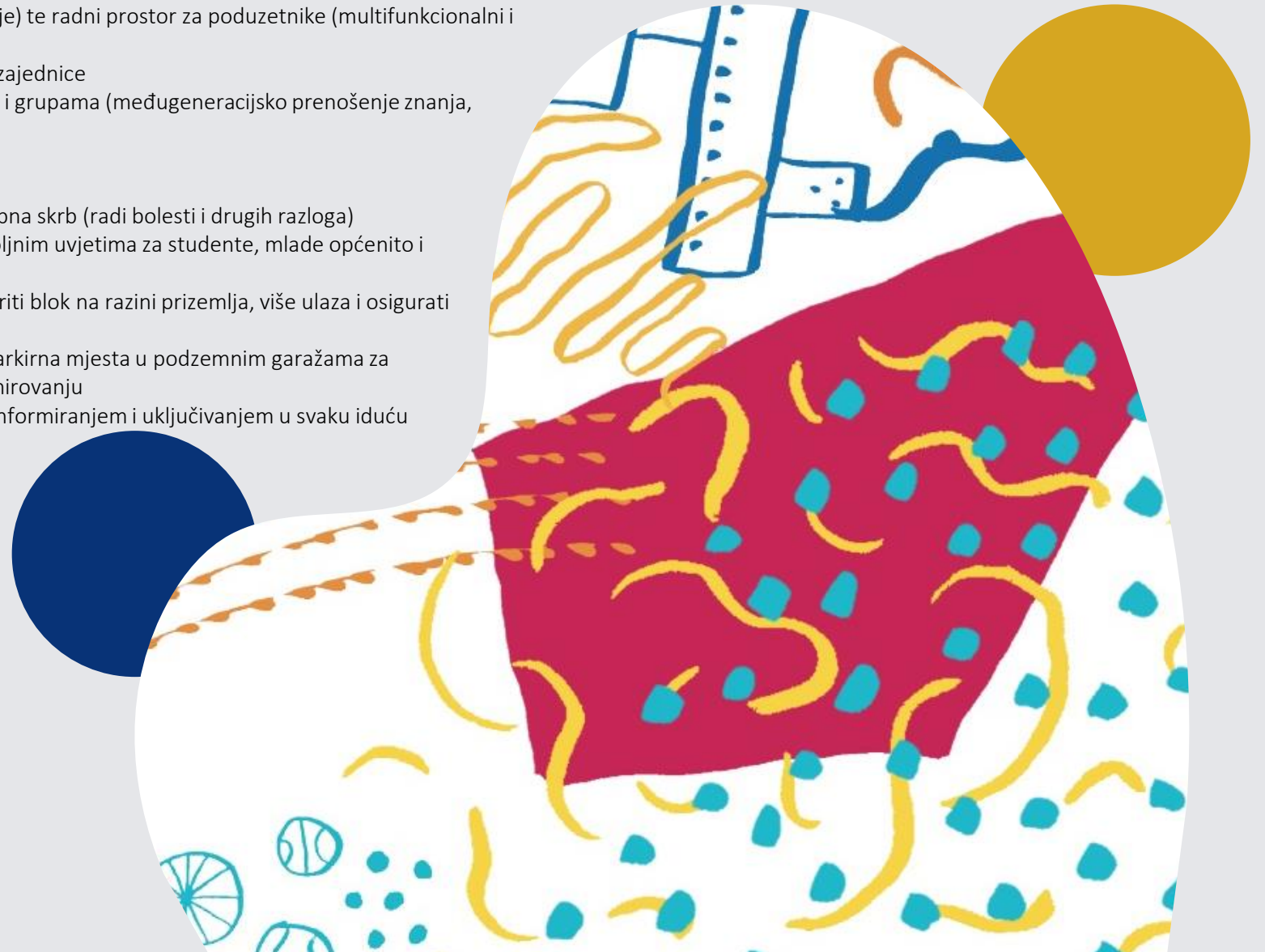
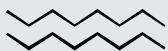
SMJERNICE ZA PROVEDBU

- osigurati multifunkcionalni zatvoreni prostor za kulturne i umjetničke djelatnosti (multimedijalni, muzejski, izložbeni prostori) i polivalentni prostor za kulturne, umjetničke i druge aktivnosti na otvorenom (koncerti, izložbe, predstave)
- oblikovati prostor tako da omogućuje kulturne i društvene aktivnosti na otvorenom i zaštićenom prostoru (zaštita od prometa i ostalih negativnih utjecaja npr. buke, vjetra, sunca)
- osigurati otvoreni i zatvoreni prostor za sport i rekreaciju (siguran prostor za djecu, školu i za sve stanovnike i građane)
- oblikovati zeleni javni prostor (na razini prizemlja, ali i na krovovima) koji će omogućiti svakodnevno i raznovrsno korištenje različitim društvenim skupinama te istodobno biti prostor za kulturne i sportske aktivnosti

- prostor za edukaciju (formalnu i neformalnu – međugeneracijska suradnja)
- prostor za rad (radiona), prostore za umjetnike (ateljei i rezidencije) te radni prostor za poduzetnike (multifunkcionalni i co-working prostori)
- naglasak na potrebama umjetnika, mladih i stanovnika tj. Lokalne zajednice
- te na suradnji i prijenosu znanja i vještina među različitim ljudima i grupama (međugeneracijsko prenošenje znanja, različite inkluzivne i integrativne aktivnosti)
- prostor za dječji vrtić
- prostor za zdravstvene ustanove (fizikalna rehabilitacija i dr.)
- prostor za dnevni boravak starijih osoba kojima je potrebna posebna skrb (radi bolesti i drugih razloga)
- omogućiti stanovanje za mlade (gradski stanovi za najam po povoljnim uvjetima za studente, mlade općenito i posebno za mlade obitelji)
- sve prostore potrebno je oblikovati kao multifunkcionalne te otvoriti blok na razini prizemlja, više ulaza i osigurati vizuru unutrašnjeg dijela te pozivanje na ulazak
- promicati održivu mobilnost i sigurnost od prometa te osigurati parkirna mjesta u podzemnim garažama za stanovnike po povoljnim uvjetima, radi rasterećenja od prometa u mirovanju
- jačati participaciju građana na lokalnoj razini njihovim redovnim informiranjem i uključivanjem u svaku iduću aktivnost na uređenju Bloka Badel.

ZAKLJUČCI

Svi prijedlozi grupa imaju zajedničko “otvaranje bloka” u odnosu na natječajni rad, sve grupe žele omogućiti što lakši ulazak i doživljaj Bloka Badel kao javnog prostora koji je zajednički. Neki zadržavaju gustu obodnu izgradnju, drugi ju u potpunosti negiraju i stvaraju zelenu zonu prema školi i Martićevoj ulici kako bi “uvukli” kvart u unutrašnjost bloka te njegove nove javne i društvene sadržaje približili stanovnicima i korisnicima prostora.

Ukratko, i na foksu grupi i radionici istaknuta je velika važnost solidarnosti, suradnje, otvorenosti i pristupačnosti prostora Bloka Badel svima i omogućavanja korištenja sadržaja različitim društvenim grupama. Primarno stanovnicima kvarta, djeci, mladima i penzionerima, ali i svim građanima te turistima. Sve to zajedno stvara jednu živu sliku prostora u kojemu se uvijek nešto zbiva

Hvala na pažnji!

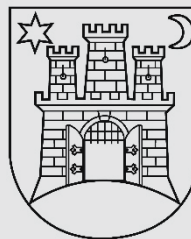
GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ

GRADA

Nina Mia Čikeš, mag.ing.arh.urb., univ.spec EU projects

nina.cikes@zagreb.hr

European Union
European Regional
Development Fund